



از الف اقامه تا نون نوجوان

درباره نقش مساجد در زندگی نوجوان امروزی

چند سؤال مهم!

حدود یک سال پیش، کارشناسی در شبکه افق اعلام کرد که ۴۸ درصد از نوجوانان تهرانی اصلاً به مسجد نرفته‌اند. بررسی صحت و سقم این گزاره و این که در میان نوجوانان غیرتهرانی وضعیت چگونه است، بماند به کار پژوهشگران اما بیش از بررسی کارشناسانه، قصد داریم از زاویه‌ای دیگر به این مسأله نگاه کنیم و به این سؤال فکر کنیم که مسجد تا چه اندازه در زندگی نوجوان امروزی نقش حیاتی دارد؟ آیا گروه‌های دوستانه و فعالیت‌های جمعی خود را در مسجد شکل می‌دهد؟ تا چه اندازه امام جماعت محله را می‌شناسد؟ این امام جماعت تا چه اندازه در زندگی نوجوان محله سهم دارد؟

در نسل‌های گذشته شاید با خیال راحت‌تری می‌توانستیم به این سؤالات پاسخ دهیم اما نوجوان امروزی متفاوت عمل کرده است. جمعی از نوجوانان این نسل، زیست در مساجد نداشته‌اند. منظورم از زیست در مسجد، نه رفتن یکی دو بار در ماه به مسجد است و نه شرکت در مراسم‌های عزاداری در مواقع خاصی از سال. منظورم از زیست در مسجد، عین شدن زندگی نوجوان با این فضا است. طوری که دوستانش را از مسجد پیدا کند، کارهای جمعی را در مسجد بیاموزد و حتی درس خواندنش هم به مسجد گره بخورد. برای مشورت گرفتن، سراغ امام جماعت محله برود و در هنگام مشکلات، به مسجد پناه ببرد. آنچه بررسی

آمارها نشان می‌دهد، این است که بخشی از دهه‌هشتادی‌ها و دهه‌نودی‌هایی که پا در دوره نوجوانی گذاشته‌اند، زیست مسجدی ندارند. این موضوع برای من، به عنوان یک دهه‌هشتادی، کاملاً قابل درک است. من نیز هیچ‌گاه زیست مسجدی نداشته‌ام؛ متأسفانه! البته در روزهای اعتکاف امسال شاهد حضور پررنگ نوجوانان در مساجد بودیم.

دست‌در دست هم

کانون‌های مساجد به عنوان رکنی مهم، می‌توانند نوجوان را پای کار بیاورند، نوجوانی که به سمت فردگرایی حرکت می‌کند، نوجوانی که دنیای مدرن او را به سمت مادی‌گرایی،

تنهایی و انزوا هدایت می‌کند؛ مساجد می‌توانند حرف‌های تازه و خوبی برای گفتن به او داشته باشند. انجام فعالیت‌های جمعی، سپردن مسئولیت به خود نوجوان‌ها و مشارکت دادن شان در امور فرهنگی، هم مسجد را جان تازه‌ای می‌بخشد، هم به نوجوانی که به دنبال قبول مسئولیت است، هویت و مسئولیت می‌دهد و هم نقش ارتباطی خوبی میان مسجد و نوجوان برقرار می‌کند. چندی قبل نیز تصمیماتی در این زمینه اتخاذ شد و به نظر می‌رسد که در حال بررسی و اجراء است. از طرفی، همکاری نهادهای مختلف فرهنگی با مساجد و ایجاد بستر ارتباطی برای حضور بیشتر نوجوانان در فضای مسجد

گپ و گفت با مدیر و فعال کانون خاتم‌الاولیا، آقای روح‌الامین

پایگاه نشاط و آموزش نوجوانان

مسجد خاتم‌الاولیا با هدف تربیت جوانان مومن انقلابی، اقدام به راه‌اندازی کانون نوجوانان خود از هفت سال پیش کرده است. این مجموعه فرهنگی با برنامه‌های متنوع در حوزه‌های مذهبی، فرهنگی، هنری و ورزشی، به دنبال ایجاد فضایی شاد و آموزنده برای نوجوانان پیش دبستانی تا پیش دانشگاهی است. در دوران کرونا و پس از آن، این کانون با برنامه‌های جدید و خلاقانه، توانست به نیازهای آموزشی و تفریحی نوجوانان پاسخ دهد و به یکی از مراکز فعال فرهنگی در شرق تهران تبدیل شود. در این شماره خواننده گفت‌وگو ما با آقای روح‌الامین، فعال فرهنگی این مسجد باشید

امیرحسین علی‌نیافر

نوجوانه



بگیرد. ما حتی در تشویق بچه‌ها نیز متفاوت عمل می‌کنیم تا انگیزه بیشتری در آن کودک یا نوجوان صورت بگیرد. آیا برنامه‌های شما بیشتر جنبه مذهبی دارد یا شامل فعالیت‌های فرهنگی، هنری و ورزشی هم می‌شود؟

برنامه‌های ما به دو صورت تشکیل می‌شوند که یکی از آنها برنامه‌های ثابت و مرتب است که در مسجد خاتم‌الاولیا، در هفته حدود ۵۰ کلاس مختلف برای نوجوانان عزیز برگزار می‌شود و از این جهت تلاش می‌کنیم این کلاس‌ها به خروجی بسیار خوبی دست پیدا کنند.

در دومین نوع برنامه‌های ما پروژه‌ای تعریف می‌شوند، برای مثال در ایام و مناسبت‌های مختلف سعی می‌کنیم برنامه را به صورتی برگزار کنیم که هم برای نوجوان و نیز برای مردم باشد. تمام هدف ما این است که در این نوع برنامه‌ها، نوجوانان محل و مسجد در این کار سهم داشته باشند تا حتی بتوانیم به نوجوانان دیگری دست پیدا کنیم.

در کانون و در این مجموعه فرهنگی، ما

جزیره‌ای برای هدفمان رو به جلو برویم و تمام اعضای محتوایی مسجد، زیر نظر امام جماعت مسجد، کار خودشان را انجام می‌دهند. برای مثال در تیم محتوایی، سعی می‌کنند شیوه آموزش احکام را به نوجوانان در هر سن، ویژه برای آن سن محتوا تولید کنند. اگر بخواهم به صورت کلی بگویم، ما برای هر بخش شکل‌های متفاوتی در نظر گرفتیم و سعی کردیم تمام کارها به روز باشد تا استقبال از طرف بچه‌ها صورت

در مرحله بعدی ما یک قسمت محتوایی داریم که در این بخش، افراد مختلفی در این قسمت مشغول آماده سازی محتواهای مناسب برای هر رده سنی در این مجموعه فرهنگی هستند و همواره سعی می‌کنند برای هر گروه و هر مربی هر گروهی، برنامه‌های خاص خودشان را تدوین کنند تا به بهترین نتیجه دست پیدا کنیم ما در مسجد خاتم‌الاولیا سعی کردیم تشکیلاتی کار کنیم تا این که بخواهیم

ما در کانون به هر رده سنی یک اهمیت خاص و ویژه ای می‌دهیم برای مثال از پیش دبستانی تا پیش دانشگاهی مربی‌های مخصوص بچه‌ها را داریم و تمام مربی‌ها یک کمک مربی نیز دارند که این کار، باعث می‌شود ما به هدف خود نزدیک شویم. لازم به ذکر است که تمام مربی‌های ما از حوزه علمیه و طلبه و همه اهل علم و درس‌های تربیتی هستند و سابقه بالایی در حوزه کارهای فرهنگی و تربیتی دارند.

هدف اصلی کانون نوجوانان مسجد چیست و چه مأموریتی را دنبال می‌کنید؟ مسجد خاتم‌الاولیا از قدیم و گذشته همواره فعالیت‌های خود را داشته اما راه‌اندازی کانون نوجوانان مربوط به هفت سال پیش است که تصمیم گرفتیم این تشکیلات با شکل متفاوتی راه‌اندازی شود.

چه نوع برنامه‌ها و فعالیت‌هایی برای نوجوانان برگزار می‌کنید و کدام یک بیشترین استقبال را دارد؟